

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๙๙๔

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑๐ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากทปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การพัฒนาระบบสหกรณ์ไทย

เรียน เลขาธิการสภากทปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภากทปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๗๗๖
ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๘/๖๖๔๗
ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากทปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การพัฒนาระบบสหกรณ์ไทย ไปเพื่อดำเนินการ ความลับเอี้ยดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วย ความลับเอี้ยดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากทปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมการค้าภายใน ชุมชนสหกรณ์ระดับประเทศ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และสภากทปรีกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากทปรีกษา

/เศรษฐกิจ ...

เศรษฐกิจสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทางเว็บไซต์ของสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อให้สาธารณะได้รับทราบ และขอขอบคุณสภากาชาดไทยที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ)

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๓๐ ก.ย. ๒๕๕๒

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๖๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๔

โทรสาร ๐ ๒๖๔๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

(n43-09-52)/คุณกิรนย์

๓๐ ก.ย. ๒๕๕๒
๗/๒๘ ก.ย. ๒๕๕๒
๐๐๑๙ ๙๙๗-๙๕๒
๙๘๙ ๙๘ ก.ย. ๕๒
๙๘๙ ๙๘ ก.ย. ๕๒
๙๘๙ ๙๘ ก.ย. ๕๒

**เรื่อง รายงานผลการพิจารณา / ผลการดำเนินการของคณะกรรมการตี
กรณีสภាភี่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะกรรมการตี
เรื่อง การพัฒนาระบบสหกรณ์ไทย**

ด้วยสภាភี่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะกรรมการตี เรื่อง การพัฒนาระบบสหกรณ์ไทย ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งผลการดำเนินงานและผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมการค้าภายใน ชุมชนสหกรณ์ระดับประเทศ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ ซึ่งดูแลการจัดทำแผนพัฒนาการสหกรณ์ ฉบับที่ ๑ และ ๒ และสภាភี่ปรึกษาฯ แล้ว มีผลการพิจารณา ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภាភี่ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑. ภาพรวมของระบบขบวนการความร่วมมือของประชาชนตามหลักสหกรณ์</p> <p>๑.๑ ความหมายของสหกรณ์</p> <p>รัฐวิหารนัดความหมายของสหกรณ์ให้กวางข่าวขึ้นจากเดิมที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้เป็นดังนี้ สหกรณ์หมายความว่า “องค์การอิสระของบุคคลซึ่งรวมกันด้วยความสมัครใจเพื่อสนับสนุนความต้องการและมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมโดยการดำเนินกิจการที่เป็นเจ้าของร่วมกัน พึงценเอียงช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย” การกำหนดความหมายดังกล่าวจะทำให้เกิดความชัดเจนและสะท้อนถึงหลักการที่สำคัญของสหกรณ์ นอกจากนี้รัฐบาลควรส่งเสริมให้สหกรณ์ที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ได้ดำเนินการตามหลักการสหกรณ์ ๗ ประการ ที่กำหนดโดยสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (ICA) และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ดังนี้</p>	<p>๑. ภาพรวมของระบบขบวนการความร่วมมือของประชาชนตามหลักสหกรณ์</p> <p>๑.๑ ความหมายของสหกรณ์</p> <p>ข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ ให้ความหมายของสหกรณ์ว่า “คณะกรรมการตีซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จัดทำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้” ซึ่งแตกต่างจากความหมายตามพจนานุกรม เท็นด้วย</p> <p>(๑) ให้ปรับแก้จาก “และควบคุมตามแนวทางประชาธิปไตย” เป็น “และดำเนินการอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับหลักการสหกรณ์สากล”</p> <p>(๒) ต้องกำหนดด้วยว่า “จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p>(๓) ควรใช้คำว่า “หลักการสหกรณ์สากล” ไม่ควรกำหนดว่าเป็น “๗ ประการ” เพราะอาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้</p>

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑) การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง ๒) การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย ๓) การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก ๔) การปกคลองตนเองและความเป็นอิสระ ๕) การให้การศึกษา การฝึกอบรม และข้อมูลข่าวสาร ๖) ความร่วมมือระหว่างสหกรณ์ ๗) ความห่วงใยต่อชุมชน	ไม่เห็นด้วย (๑) สหกรณ์มิได้เป็น “องค์การอิสระ” ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แต่มี พระราชบัญญัติในการกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ (๒) ความหมายของ “องค์การอิสระ” ไม่ชัดเจน ไม่ควรกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ (๓) เดิมที่กำหนดไว้ชัดเจนเข้าใจง่าย และสอดคล้องกับหลักการสหกรณ์สากล
๑.๒ ความเป็นอิสระของระบบสหกรณ์ รัฐต้องเร่งดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระตามที่บัญญัติ ไว้ในมาตราที่ ๔๔ (๙) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยความเป็นอิสระดังกล่าวให้หมายถึง ความสามารถ ที่จะคิด ที่จะจัดการด้วยตนเองโดยไม่ถูกครอบงำ กำกับ กดดันหรือซักจุ่งจนขัดต่อหลักการสหกรณ์	๑.๒ ความเป็นอิสระของระบบสหกรณ์ ข้อเท็จจริง แนวคิดตามหลักการสหกรณ์ในเรื่อง ความสมัครใจ ความเป็นอิสระ (autonomous) และการบริหารจัดการตามหลักประชาธิปไตย ซึ่งเป็นที่มาของคณะกรรมการสหกรณ์ที่มาจาก การเลือกตั้งจากสมาชิก ส่วนกระบวนการดำเนินงาน มีกฎหมายควบคุมเพื่อคุ้มครองสมาชิกส่วนรวม ไม่เห็นด้วย (๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๔ (๙) เป็นเรื่องของการส่งเสริมสนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ แต่ต้องพิจารณา มาตรการอื่น ที่เกี่ยวข้องด้วยเช่น มาตรา ๒๙ ๓๓ ๖๔ โดยเฉพาะ ในเรื่องประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน และการผูกขาดตัดตอนทางเศรษฐกิจ (๒) ต้องสร้างความชัดเจนของ ความหมายคำว่า “ครอบงำ กำกับ กดดัน หรือซักจุ่ง” เพราะอาจเกิดปัญหาในการตีความ

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาคือภาษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑.๓ ลักษณะของการรวมกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ที่เป็นนิติบุคคล</p> <p>รัฐต้องกำหนดให้คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือวัฒนธรรม ตามหลักการสหกรณ์ที่ไม่ใช่ด้านเกษตรกรรม และยังไม่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ สามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้เช่นเดียวกับกลุ่มเกษตรกร ไม่ควรจำกัดให้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้เฉพาะกลุ่มเกษตรกรรมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยอาจใช้คำว่า “กลุ่มนิติบุคคล” นำหน้าชื่อ เช่น กลุ่มนิติบุคคลผู้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน เป็นต้น การกำหนดดังกล่าวจะทำให้การรวมกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ที่อาจยังไม่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ มีความกังวลขวางครอบคลุมมากยิ่งขึ้น แต่ต้องมีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อเป็นดังนี้ ลักษณะของกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายจะแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท ดังนี้</p> <p>(๑) สหกรณ์ที่มีการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามกฎหมาย</p> <p>(๒) กลุ่มภาคประชาชนตามหลักการสหกรณ์ที่ยังไม่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามกฎหมาย แต่จดทะเบียนเป็นกลุ่มเกษตรกรหรือกลุ่มนิติบุคคล</p> <p>ต่อไปในความเห็นและข้อเสนอแนะนี้ จะเรียกรวมสหกรณ์และกลุ่มภาคประชาชนตามหลักการสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้นว่า “สหกรณ์และกลุ่ม” และเรียกเฉพาะกลุ่มภาคประชาชนตามหลักการสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้นว่า “กลุ่มตามหลักการสหกรณ์ที่เป็นนิติบุคคล”</p>	<p>๑.๓ ลักษณะสหกรณ์และกลุ่มตามหลักการสหกรณ์ที่เป็นนิติบุคคล</p> <p>เห็นด้วย</p> <p>(๑) ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการสร้างความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ซึ่งหมายถึงการพัฒนาระบบการดำเนินการและการเงินให้มีความพร้อมสำหรับการถูกตรวจสอบและการวางแผนระบบตรวจสอบของภาครัฐให้มีความพร้อมที่จะรองรับจำนวนกลุ่มนิติบุคคลตามกฎหมายที่จะเพิ่มขึ้นจำนวนมาก</p> <p>(๒) ยอมรับการรวมกลุ่มอาชีพในระยะแรก แต่ต่อไปต้องส่งเสริมกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ให้เป็นสหกรณ์ในที่สุด เพื่อแก้ปัญหาการมีสองประเภทองค์กรแต่ใช้หลักการสหกรณ์เดียวกัน เช่น อาจกำหนดเงื่อนไขว่า เมื่อผ่านการประเมินคุณสมบัติจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ได้แล้วต้องจดทะเบียนเป็นสหกรณ์</p> <p>ไม่เห็นด้วย</p> <p>(๑) การให้กลุ่มอาชีพต่าง ๆ จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้ จะทำให้เกิดกลุ่มต่าง ๆ มากนัย เกิดปัญหาในการควบคุมดูแลระบบบัญชีที่มีปัญหารือร่วมมือเดิมจะยิ่งขยายตัวมากขึ้น</p> <p>(๒) ต้องพิจารณาถึงนโยบายหรือจุดยืนของรัฐในการนำระบบสหกรณ์มาใช้ในประเทศไทย หากให้คณะบุคคลซึ่งไม่ระบุชัดเจนในเรื่องอาชีพสามารถจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลได้เท่ากับรัฐไม่จำแนกกลุ่มบุคคลว่ากลุ่มใดต้องส่งเสริมสนับสนุนช่วยเหลือ</p> <p>(๓) หากกลุ่มบุคคลเห็นว่าระบบสหกรณ์ดีเหตุใดจึงไม่ยอมจดทะเบียนเป็นสหกรณ์แต่หลักเลี่ยงไปจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลอีก</p>

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากิจฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๑.๔ การเชื่อมโยงและรวมตัวของเครือข่ายสหกรณ์และกลุ่ม</p> <p>เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งตามพื้นที่ และตามประเภทการดำเนินกิจการของสหกรณ์ฯ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กำกับดูแลกันเอง และให้เกิดพลังและความเข้มแข็งในการขับเคลื่อนระบบสหกรณ์ของประเทศไทย</p>	<p>๑.๔ การเชื่อมโยงและรวมตัวของเครือข่ายสหกรณ์และกลุ่ม</p> <p>ข้อเท็จจริง ปัจจุบันดำเนินการอยู่แล้วทั้งตามพื้นที่ประเภทและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการเชื่อมโยงกับภาคเอกชนและองค์กรอื่น ๆ ตามความพร้อมและศักยภาพของเครือข่ายสหกรณ์</p>
<p>๑.๕ การให้ความรู้ ฝึกอบรม และปลูกฝังอุดมการณ์สหกรณ์</p> <p>รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการให้ความรู้ ฝึกอบรม และปลูกฝังอุดมการณ์สหกรณ์ โดยเริ่มตั้งแต่ก่อนจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ และกลุ่มสำหรับผู้เริ่มก่อการ และต่อเนื่องเป็นระยะหลังจากจดทะเบียนจัดตั้งแล้วสำหรับสมาชิก เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และกลุ่มดังกล่าว</p> <p>นอกจากนี้รัฐควรส่งเสริมและสนับสนุนการปลูกฝังอุดมการณ์สหกรณ์ให้กับประชาชนทั่วไปโดยจัดให้มีหลักสูตรสหกรณ์ในสถานศึกษาทุกระดับ ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์และกลุ่มในสถานศึกษา เพื่อการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์และกลุ่มในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ภาคราชการ และภาคเอกชน เป็นต้น</p>	<p>๑.๕ การให้ความรู้ ฝึกอบรม และปลูกฝังอุดมการณ์สหกรณ์</p> <p>ข้อเท็จจริง ปัจจุบันดำเนินการอยู่แล้วทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ เพย์แพร ฝึกอบรมให้ความรู้การจัดตั้งสหกรณ์สมาชิกในสถานศึกษา หลักสูตรสหกรณ์ให้เหมาะสมกับการศึกษาทุกระดับ</p> <p>ข้อสังเกต</p> <p>(๑) ศธ. ต้องปรับปรุงและจัดหลักสูตรสหกรณ์ให้เหมาะสมกับการศึกษาทุกระดับ</p> <p>(๒) รัฐต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์กรให้ชัดเจน และจัดสรรงบประมาณให้พอ</p>
<p>๒. การส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพและนโยบายของรัฐ</p> <p>๒.๑ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.)</p> <p>รัฐควรปรับปรุง คพช. ในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) องค์ประกอบของ คพช. ปัจจุบันมีสัดส่วนของกรรมการจากหน่วยราชการที่เป็นโดยตำแหน่งมากเกินไป ในช่วงต้นควรปรับปรุงสัดส่วนกรรมการที่มาจากภาคส่วนดังนี้ ราชการ : สหกรณ์ และกลุ่ม : ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็น ๑๕ : ๙ : ๕ หรือประมาณ ๓ : ๒ : ๑</p>	<p>๒. การส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระและมีประสิทธิภาพและนโยบายของรัฐ</p> <p>๒.๑ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.)</p> <p>ข้อเท็จจริง</p> <p>(๑) องค์ประกอบ คพช. กำหนดในพระราชบัญญัติสหกรณ์ ๒๕๔๒ มาตรา ๙ ปัจจุบันสัดส่วนกรรมการ ข้าราชการ : สหกรณ์ และกลุ่ม : ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็น ๑๕ : ๙ : ๕ หรือประมาณ ๓ : ๒ : ๑</p>

/เป็น ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>เป็น ๒ : ๒ : ๑ ส่วน</p> <p>สำหรับต่อไปในระยะยาวควรปรับเพิ่มสัดส่วนของกรรมการจากสหกรณ์และกลุ่ม และลดสัดส่วนของกรรมการจากราชการลง นอกจากนี้ควรกำหนดให้กรรมการจากสหกรณ์และกลุ่มเลือกกันเอง เป็นรองประธานกรรมการคนที่ ๒ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ที่อยู่ในภาคสหกรณ์และกลุ่มได้มีบทบาทมากขึ้น</p> <p>(๑) กรรมการ คพช. ต้องถูกกำหนดให้ทำหนังสือแต่งตั้งผู้แทนสำรองที่มีอำนาจตัดสินใจ แทนอย่างเป็นทางการ เพื่อแก้ปัญหากรณีกรรมการ คพช. ไม่ว่างเข้าประชุมด้วยตนเอง และมักส่งผู้แทนที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจเข้าประชุมแทน กรณีดังกล่าว พบว่าเกิดขึ้นเป็นประจำโดยเฉพาะกรรมการจากหน่วยงานราชการ</p> <p>(๒) การประชุม คพช. ต้องถูกกำหนดให้มีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เนื่องจากที่ผ่านมาพบว่าประธานกรรมการ คพช. นัดประชุมตามที่ละๆ ก็หรือขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญของตนเป็นหลัก มักไม่คำนึงถึงภารกิจสำคัญที่ คพช. ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์</p> <p>(๓) การดำเนินการของ คพช. ควรดำเนินการในเรื่องนโยบาย และการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์สู่การปฏิบัติเป็นหลัก ไม่ควรเสียเวลาในการดำเนินการที่เป็นรายละเอียด</p>	<p>(๒) การประชุมแต่ละครั้งเสียค่าใช้จ่ายประมาณ ๒ แสนบาท ส่วนใหญ่เป็นค่าเบี้ยประชุม</p> <p>(๓) ส่วนใหญ่ฝ่ายเลขานุการ (กรมส่งเสริมสหกรณ์) เป็นผู้เสนอเรื่องเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม โดยให้ คพช. กลั่นกรองในระดับนโยบาย หน่วยงานอื่นและภาคสหกรณ์ไม่ค่อยมีเรื่องเสนอ</p> <p>(๔) ผู้อำนวยการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ช่วยเลขานุการ คพช. ตามข้อกำหนดของกฎหมายแต่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ใด เนื่องจากไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง</p> <p>(๕) ผู้แทนหน่วยงานมีการทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแต่งตั้งผู้แทนหลักและผู้แทนสำรอง ส่วนตัวแทนง้ออธิบดีสามารถมอบผู้แทนได้ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา ๓๔ ทั้งนี้ จึงจะสามารถเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมได้ตามระเบียบกระทรวงการคลัง</p> <p>เห็นด้วย</p> <p>(๖) แต่ควรกำหนดจำนวน คพช. ไว้ไม่ให้มากเกินไปเพื่อความคล่องตัว</p> <p>(๗) เห็นด้วยให้ คพช. ดำเนินการเรื่องนโยบายและการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ ส่วนกรณีการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ควรให้คณะกรรมการพิจารณาตัดสินและแจ้ง คพช. ทราบ</p> <p>เห็นด้วย</p> <p>(๘) แต่ควรกำหนดจำนวน คพช. ไว้ไม่ให้มากเกินไปเพื่อความคล่องตัว</p> <p>(๙) เห็นด้วยให้ คพช. ดำเนินการเรื่องนโยบายและการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการสหกรณ์ ส่วนกรณีการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ควรให้คณะกรรมการพิจารณาตัดสินและแจ้ง คพช. ทราบ</p>

/ไม่เห็นด้วย ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากthesis	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>ไม่เห็นด้วย</p> <p>(๑) องค์ประกอบของ คพช. ที่กำหนดสัดส่วน ๒ : ๒ : ๑ จะก่อให้เกิดปัญหาระหว่างสัดส่วนของกรรมการฝ่ายสหกรณ์กับกลุ่มที่ยังไม่เป็นสหกรณ์โดยเฉพาะที่มีกลุ่มหลากหลายจะจัดสัดส่วนกันอย่างไร</p> <p>(๒) ควรกำหนดประชุมอย่างน้อย ๒ เดือนครึ่ง แต่ปัญหาคือจะมีระเบียบวาระเพียงพอจะกำหนดให้มีการประชุมหรือไม่</p> <p>(๓) ควรมีการศึกษาวิจัยว่าการกำกับส่งเสริมสหกรณ์ โดย คพช. มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงไร โดยเฉพาะเมื่อประธานมาจากการเมือง</p>
<p>๒.๒ กองทุนพัฒนาการสหกรณ์ (กพส.) รัฐควรปรับปรุงกองทุนพัฒนาการสหกรณ์ (กพส.) ในประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร กพส. ควรปรับปรุงในลักษณะเดียวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ คพช. ที่กล่าวแล้วในข้อ ๒.๑</p> <p>(๒) กรรมการ กพส. ควรต้องถูกกำหนดให้ทำหนังสือแต่งตั้งผู้แทนสำรองที่มีอำนาจตัดสินใจแทนอย่างเป็นทางการ ในลักษณะเดียวกับที่กล่าวแล้วใน คพช.</p> <p>(๓) การประชุม กพส. ต้องถูกกำหนดให้มีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ในลักษณะเดียวกับที่กล่าวแล้วใน คพช.</p> <p>(๔) วัตถุประสงค์ของ กพส. ควรถูกปรับปรุงให้กว้างขวางขึ้น โดยเพื่อเป็นทุนในการส่งเสริมและพัฒนาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ทั้งระบบ จากเดิมที่กำหนดเพื่อเป็นทุนส่งเสริมกิจการของสหกรณ์ท้าให้องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบสหกรณ์ไม่ได้รับการช่วยเหลือจาก กพส. เช่น กลุ่มเกษตรกร และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เป็นต้น</p>	<p>๒.๒ กองทุนพัฒนาการสหกรณ์ (กพส.) ข้อเท็จจริง</p> <p>(๑) องค์ประกอบ กพส. กำหนดในพระราชบัญญัติสหกรณ์ ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ ปัจจุบันสัดส่วนกรรมการ ข้าราชการ : สหกรณ์ และกลุ่ม : ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็น ๔ : ๔ : ๐</p> <p>(๒) ที่ผ่านมาขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่จะต้องพิจารณา ไม่ใช้ขึ้นอยู่กับประธานกรรมการ</p> <p>(๓) ผู้แทนหน่วยงานมีหนังสือแต่งตั้งเป็นลายลักษณ์อักษร ส่วนตำแหน่งอธิบดีสามารถมอบหมายผู้แทนได้ตามระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา ๓๘</p> <p>(๔) โดยวิธีปฏิบัติในปัจจุบัน มีการกระจายอำนาจตามวงเงินให้คณะกรรมการพิจารณาทั้งระดับกรมและจังหวัด เพื่อความรวดเร็วและคล่องตัวในการบริหารจัดการ กพส. ชุดใหญ่ ประชุมอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง โดยพิจารณาเรื่องนโยบายเป็นหลัก</p> <p>(๕) กพส. เคยสนับสนุนสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย จัดประชุมสัมมนา ๔ ภาค แต่ กพส. มีงบประมาณจำกัดและดอกผล กพส. เกิดจากดอกเบี้ยที่สหกรณ์ชำระ</p>

/ไม่เห็นด้วย ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากิจกรรมฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	<p>ไม่เห็นด้วย</p> <p>(๑) กพส. พัฒนาจากกองทุนหมุนเวียน ส่งเสริมการสหกรณ์ รายได้ส่วนหนึ่งมาจากดอกเบี้ย ที่สหกรณ์ส่งชำระ ควรสอบทานสหกรณ์โดยรวมว่า ยินดีหรือไม่ถ้าจะขยายตัวก่อประสบไปให้กลุ่มนิติบุคคล ที่ไม่ยอมเป็นสหกรณ์</p> <p>(๒) กพส. มีจำนวนจำกัด ขณะที่จำนวน สหกรณ์เพิ่มมากขึ้นทุกปี ปัจจุบันไม่เพียงพอ ต่อความต้องการของสหกรณ์อยู่แล้ว</p> <p>(๓) จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า มีหน่วยงานอื่น ๆ ให้การสนับสนุนงบประมาณ แก่กลุ่ม/องค์กรประชาชน/ชุมชน อยู่ค่อนข้างมาก</p> <p>(๔) การอนุมัติเงินกู้ กพส. มีรูปแบบ/ ระเบียบ/หลักเกณฑ์ แม้จะกำหนดเงื่อนไข ให้แตกต่างระหว่างสหกรณ์และกลุ่มอาชญากรร่องเรียน ว่าเลือกปฏิบัติ</p>
<p>๒.๓ นายทะเบียนสหกรณ์และกลุ่ม รัฐควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของ นายทะเบียนสหกรณ์และกลุ่มในประเด็นที่สำคัญ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ และกลุ่มควรกำหนดให้มีความเชื่อมโยงกับ คพช. มากยิ่งขึ้น ไม่ทำงานเป็นเอกเทศเหมือนที่เป็นอยู่ ในปัจจุบัน รวมทั้งควรกำหนดให้อยู่ภายใต้การกำกับ ดูแลของ คพช. ผ่านระบบการปฏิบัติงานที่ คพช. กำหนด</p> <p>(๒) อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ และกลุ่มควรกำหนดให้มีเฉพาะในเรื่องการจดทะเบียน และการกำกับดูแลสหกรณ์และกลุ่ม ไม่ควรรวมถึง การส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่ม</p>	<p>๒.๓ นายทะเบียนสหกรณ์และกลุ่ม ข้อเท็จจริง</p> <p>ปัจจุบันอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติ สหกรณ์ ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับส่งเสริมสหกรณ์ ตามบทบัญญัติของกฎหมาย</p> <p>เห็นด้วย</p> <p>ให้อำนาจ คพช. สามารถแต่งตั้ง คณะกรรมการวิสามัญหรือที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา เรื่องต่าง ๆ แต่ให้เป็นอำนาจสั่งการของ คพช.</p>

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากที่ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๓) อำนาจการสั่งการของนายทะเบียนสหกรณ์และกลุ่มที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสหกรณ์และกลุ่ม เช่น ให้รับการดำเนินงานถอนชื่อออกจากทะเบียนและให้เลิก เป็นตน ไม่ควรให้ขึ้นกับการตัดสินใจสั่งการของนายทะเบียนสหกรณ์และกลุ่มเพียงคนเดียว ควรเปลี่ยนให้เป็นอำนาจการสั่งการของคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดย คพช. และประกอบด้วยผู้แทนจากทั้ง ๓ ภาคส่วน คือ ภาครัฐสหกรณ์และกลุ่ม และภาคผู้ทรงคุณวุฒิในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน</p>	<p><u>ไม่เห็นด้วย</u></p> <p>(๑) อำนาจหน้าที่นายทะเบียนสหกรณ์ คพช. และกรรมสั่งเสริมสหกรณ์แตกต่างกัน การยอมรับขึ้นอยู่กับความถูกใจแม้ว่าจะไม่สอดคล้องกับกฎหมาย</p> <p>(๒) คพช. ประชุมกันมาก การให้ นายทะเบียนสหกรณ์อยู่ภายใต้ คพช. จะทำให้ขาดความคล่องตัวงานล่าช้า</p> <p>(๓) นายทะเบียนสหกรณ์จะช่วยดูแลงานส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์จะยิ่งดีไม่ควรลิด落น โดยเฉพาะการทำงานของ คพช. มีข้อจำกัด ขณะที่งานของนายทะเบียนสหกรณ์ส่งเสริมธรรมาภิบาล ในสหกรณ์</p> <p>(๔) ควรให้ความหมายให้ชัดเจนว่า อำนาจสั่งการของนายทะเบียนสหกรณ์ “ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสหกรณ์” เป็นอย่างใด เพราะที่ผ่านมา นายทะเบียนสหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกลั่นกรองงานและเป็นการปฏิบัติตามข้อกฎหมายรวมทั้งให้สิทธิในการอุทธรณ์ ซึ่งคณะกรรมการอุทธรณ์ฯ ใน คพช. มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งจากเอกสารและการลงพื้นที่</p> <p>(๕) การเพิ่มคณะกรรมการจะยิ่งทำให้สายการบริหารจัดการยาว ขาดเอกภาพในการสั่งการ (unity of command) และงานล่าช้า</p>
<p>๒.๔ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่ม รัฐควรดำเนินการในส่วนของการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่ม ดังนี้</p> <p>(๑) ในระยะยาวยังควรส่งเสริมให้มีผู้ตรวจสอบบัญชีภาคเอกชนซึ่งได้รับการอนุญาตจากภาครัฐ เป็นผู้ตรวจสอบรองบัญชีประจำปีของสหกรณ์ และกลุ่มมากขึ้น โดยภาครัฐโดยสุ่มตรวจสอบพำนัก</p>	<p>๒.๔ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่ม ข้อเท็จจริง</p> <p>(๑) ปัจจุบันกรรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ทำหน้าที่ส่งเสริมแนะนำระบบบัญชีสหกรณ์/กลุ่ม และตรวจสอบบัญชีของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยได้ถ่ายโอนภารกิจการตรวจสอบบัญชีให้กับภาคเอกชนในกรณีที่สหกรณ์</p>

/ที่มีเหตุ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากทบrixkhaa	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>ที่มีเหตุน่าสงสัยในลักษณะเช่นเดียวกับการตรวจสอบบัญชีของผู้ตรวจสอบบัญชีภาคเอกชน และไม่ควรให้ค่าบริการตรวจสอบบัญชีเป็นภาระค่าใช้จ่ายกับสหกรณ์และกลุ่มนักจันเกินไป</p> <p>(๒) การนำส่งเงินค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือ กพส. รัฐควรกำหนดเป็นเงื่อนไขหนึ่งในการตรวจสอบบัญชี เพื่อป้องกันการหลอกเลี่ยงไม่นำส่งเงินดังกล่าว</p>	<p>สหกรณ์มีศักยภาพ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์</p> <p>(๒) กรรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ได้รับงบประมาณจากสภากิจจัยแห่งชาติ ศึกษาวิจัยการถ่ายโอนภารกิจให้ภาคเอกชน พบร่วมภาคสหกรณ์การเกษตรทำได้ยากเพราะยังด้อยประสิทธิภาพ เห็นด้วย เห็นด้วยที่จะแบ่งเบาภารกิจไปให้ภาคเอกชนแต่ขาดแย้งกับการที่จะไม่ให้ค่าบริการเป็นภาระแก่สหกรณ์</p> <p>ไม่เห็นด้วย</p> <p>(๑) คุณภาพของภาคเอกชนในการสอบบัญชีสหกรณ์/กลุ่มอาจไม่มีประสิทธิภาพ เพราะเอกชนไม่เข้าใจการดำเนินงานในรูปแบบสหกรณ์</p> <p>(๒) ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศน่าจะรับภาระนี้ได้ เช่นเดียวกับหลาย ๆ ประเทศ</p> <p>(๓) ให้รัฐสุ่มสอบบัญชีเฉพาะรายที่นำสังสัยนำจะไม่ถูกต้อง หากต้องสุ่มสอบต้องทำทั้งหมด เช่น อาจกำหนดไว้ ๓-๕ ปี ต้องตรวจสอบอย่างน้อย ๑ ครั้ง เป็นต้น</p> <p>(๔) ไม่ปรากฏว่ามีหน่วยงานใดในกระทรวงการคลังที่รับผิดชอบหรือข้าราชการสอบบัญชี โดยเฉพาะงานสหกรณ์ การโอนงานสุ่มสอบบัญชีให้กระทรวงการคลังต้องคำนึงถึงภารกิจของกระทรวงการคลังด้วย</p> <p>(๕) การกำหนดให้การนำส่งเงินค่าบำรุงสสก. เป็นเงื่อนไขการตรวจสอบงบการเงินสหกรณ์ กระทำไม่ได้เพราะขัดจุดยืนของสหกรณ์วิชาชีพ</p>

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากาด้วยภาษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๒.๕ การปรับโครงสร้างในระยะต่อไป เพื่อให้ระบบสหกรณ์เป็นอิสระตามเจตนาณ์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๔ (๙) รัฐควรเร่งปรับโครงสร้าง ของการบริหารจัดการระบบสหกรณ์ โดยมี รายละเอียด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ สหกรณ์แห่งชาติเป็นองค์กรอิสระที่เป็นส่วนราชการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ คพช. โดยมีอำนาจหน้าที่หลัก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในด้านงานธุรการ งานนายทะเบียน และการกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ และกลุ่ม - ส่งเสริมกิจการสหกรณ์และกลุ่ม และบริหารจัดการระบบสารสนเทศในการสนับสนุน กิจการสหกรณ์และกลุ่ม - ขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ กิจการสหกรณ์และกลุ่มไปสู่การปฏิบัติ (๒) สถาบันพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เป็นองค์กรอิสระที่ไม่ใช่ส่วนราชการ และอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของ คพช. โดยมีอำนาจหน้าที่หลัก ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาและส่งเสริมในด้านการเรียนรู้ การปฏิบัติ การให้การศึกษา การฝึกอบรมวิชาการ ที่เกี่ยวกับกิจการสหกรณ์ - ส่งเสริมและเผยแพร่กิจการสหกรณ์ ตลอดจนทำการวิจัยเพื่อการพัฒนาระบบสหกรณ์ และรวมรวมสอดคล้องกับกิจการสหกรณ์ - แนะนำซ้ายเหลือทางวิชาการแก่ สหกรณ์และกลุ่ม - จัดทำร่างแผนพัฒนาการสหกรณ์ เพื่อเสนอ คพช. อนุมัติ 	<p>๒.๕ การปรับโครงสร้างในระยะต่อไป เห็นด้วย</p> <p>(๑) เพื่อให้กระบวนการสหกรณ์ไทยเป็นอิสระ แต่ต้องหารูปแบบที่เหมาะสม การปรับโครงสร้าง การบริหารจัดการระบบสหกรณ์ต้องอาศัยข้อมูล ที่ถูกต้องและต้องเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานการสหกรณ์</p> <p>(๒) เครือข่าย ๕ ชุมนุมสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยได้ร่วม ในการศึกษาและเสนอโครงสร้างหน่วยงานการสหกรณ์ไทย เรียกว่า “สภากาด้วยภาษาฯ” ซึ่งอาจนำไปประยุกต์กับ ของสภากาด้วยภาษาฯ</p> <p>ไม่เห็นด้วย</p> <p>(๑) การปรับปรุงโครงสร้างการพัฒนา ระบบสหกรณ์ให้เป็นอิสระตามเจตนาณ์ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ควรศึกษา รายละเอียดแนวทางดำเนินการที่เหมาะสมสำหรับ การพัฒนาระบบสหกรณ์ไทยให้สามารถเป็นกลไก ในการพัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกรไทย ได้อย่างยั่งยืนภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลง ของสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจำกัด ด้านสถานะงบประมาณของประเทศ หลักเกณฑ์ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกระบวนการ พิจารณาถึงความเหมาะสมและจำเป็น</p> <p>(๒) การโอนงานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ไปรวมไว้ยังหน่วยงาน ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ควรพิจารณาถึงความเหมาะสม ในมิติของความสมดุลและโปร่งใสเพื่อสร้าง ความน่าเชื่อถือให้กับองค์กรในระบบสหกรณ์ และกลุ่มด้วย</p> <p>(๓) ต้องพิสูจน์ได้ว่าหน่วยงานเดิม ไร้ประสิทธิภาพอย่างไร จึงต้องตั้งหน่วยงานใหม่ มาทำหน้าที่แทนและหน่วยงานใหม่จะเพิ่มประสิทธิภาพ</p>

/- จัดทำ ...

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภากิจกรรมฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำงบประมาณประจำปีเพื่อเสนอ ขอเงินสนับสนุนจาก กพส. ๓) สำนักงานกองทุนพัฒนาการสหกรณ์ เป็นองค์กรอิสระที่ไม่ใช่ส่วนราชการ และอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของ คพช. โดยมีอำนาจหน้าที่หลักดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการในด้านงานธุรการ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนพัฒนาสหกรณ์ - วิเคราะห์และจัดทำรายงานผล การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาสหกรณ์ เพื่อเสนอให้ คพช. รับทราบ 	<p>ได้อ่าน ใจไปอย่างไร เพราะปรากฏชัดอย่างมีว่า เมื่อมีการปรับเปลี่ยนไปแล้วเกิดปัญหามากขึ้น</p> <p>(๔) กำหนดให้ยุบ ๒ กรม ไปอยู่หน่วยงานใหม่ ๓ หน่วยงานที่ทำงานไม่ต่างจากเดิม ไม่น่าจะสมเหตุผล งานของกรมที่ทางราชการ ดำเนินการมีตั้งแต่งานพื้นฐานการให้ความรู้ ความเข้าใจ การจัดตั้งสหกรณ์ การสอนงาน การให้คำปรึกษา การพัฒนางาน การแก้ไขปัญหาฯลฯ การตั้งหน่วยงานใหม่ไม่ได้แก้ปัญหาใด ๆ แต่จะทำให้คุณภาพงานลดลงและขาดการติดตามใกล้ชิด ในการแก้ไขปัญหาสหกรณ์</p> <p>(๕) มักมีการกล่าวอ้างว่างานราชการ ไม่มีประสิทธิภาพเจิงต้องแยกเป็นงานที่นอกกรอบคุณ ของระบบราชการ แต่แท้จริงแล้วปัญหาอยู่ที่ “มนุษย์ผู้ปฏิบัติ” มากกว่าปัญหาของโครงสร้าง การคิดจัดทำองค์กรใหม่ ควรทบทวนให้มาก เพราะหากผิดพลาดแล้วยากจะหวนคืน ขณะที่ผู้เสนอ มักไม่ต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น</p>
<p>๒.๖ นโยบายของรัฐ รัฐควรดำเนินการในระดับนโยบายดังนี้</p> <p>(๑) กำหนดนโยบายด้านสหกรณ์ที่ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรา ๘๙ (๙) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>(๒) กำหนดนโยบายสนับสนุนและผลักดัน การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทั้ง ๕ ของแผนพัฒนาการ สหกรณ์ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) ไปสู่ การปฏิบัติ รวมทั้งสร้างความเข้าใจในแผนดังกล่าว ให้ตรงกันในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สหกรณ์ เป็นองค์กรพื้นฐานที่ใช้เป็นกลไกในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของชาติ</p> <p>(๔) ปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับมาตรา ๘๙ (๙) ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยโดยเร็ว</p>	<p>๒.๖ นโยบายของรัฐ เห็นควรเพิ่มเติม ๒ ประเด็น</p> <p>(๑) รัฐควรกำหนดให้สหกรณ์ เป็นวาระแห่งชาติ และให้ทุกภาคส่วนส่วนผลักดันการใช้ สหกรณ์เป็นกลไกในการพัฒนาประเทศ</p> <p>(๒) รัฐต้องส่งเสริมการรวมกลุ่ม และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการสหกรณ์</p>

ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาก็ปรึกษาฯ	ความเห็น ผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
<p>๓. โครงสร้างและการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่ม</p> <p>๓.๑ สหกรณ์และกลุ่ม</p> <p>(๑) ประเภทของสหกรณ์และกลุ่มรัฐควรปรับปรุงใหม่ให้มี ๔ ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาคการผลิต - ภาคการตลาดและบริการ - ภาคการเงิน - ภาคชุมชน <p>(๒) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์รัฐควรปรับปรุงให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และในแต่ละปีให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ออกจากตำแหน่งเป็นจำนวน ๑ ใน ๓ อีกทั้งให้ยกเลิกข้อกำหนดที่ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน ทั้งนี้ในระยะยาวรัฐควรให้แต่ละสหกรณ์เป็นผู้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งตามที่เห็นสมควรในข้อบังคับของตน</p> <p>(๓) การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์และกลุ่มเข้า กพส. รัฐควรกำหนดให้แต่ละสหกรณ์และกลุ่มจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเข้า กพส. เพื่อเป็นทุนในการส่งเสริมและพัฒนากิจการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสหกรณ์ทั้งระบบโดยเป็นไปตามอัตราที่ คพช. กำหนด แต่ไม่เกินร้อยละ ๕ ของกำไรสุทธิ ทั้งนี้ให้ยกเว้นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย โดยให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยได้รับเงินสนับสนุนจาก กพส. ตามงบประมาณประจำปีที่จัดทำเสนอแทน</p>	<p>๓. โครงสร้างและการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่ม</p> <p>๓.๑ สหกรณ์และกลุ่ม</p> <p>เห็นด้วย</p> <p>(๑) เห็นด้วยกับการปรับปรุงประเภทสหกรณ์ใหม่ แต่ควรจัดแบ่งให้เหมาะสมตามลักษณะการดำเนินธุรกิจ</p> <p>(๒) เห็นด้วยกับการปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสหกรณ์ เพราะสหกรณ์ต้องลงทุนกับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลไปมาก กำหนดไว้น้อยไม่คุ้มค่าลงทุน</p> <p>(๓) การกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งชัดหลักประชานิปปิตย์และสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนไม่เห็นด้วย</p> <p>(๔) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องประเภทสหกรณ์ หรืออาจไม่กำหนดประเภท เพราะสหกรณ์การดำเนินธุรกิจควรบ่วงจรอยู่แล้ว</p> <p>(๕) การแบ่งประเภทของสภาก็ปรึกษาฯ เกิดปัญหาว่าสหกรณ์ประเภทการผลิตจะดำเนินการด้านการตลาดและบริการได้หรือไม่ และใช้หลักเกณฑ์ใดในการแบ่งประเภท</p> <p>(๖) กฎหมายกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งเพื่อป้องกันการผูกขาดอำนาจ แม้ในระดับสากล เช่น ประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรี ก็มีการกำหนดวาระไว้ ซึ่งถ้านโยบายตีคณะกรรมการชุดใหม่/รัฐบาลชุดใหม่ก็จะดำเนินการต่อ</p> <p>(๗) กลุ่มเกษตรกรไม่ได้ระบุวาระการดำรงตำแหน่งทำให้สามารถอยู่ในอำนาจได้นานซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่ยอมเป็นสหกรณ์</p> <p>(๘) ควรกำหนดให้สหกรณ์ส่งชำระค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยเพื่อสร้างความผูกพันในขบวนการสหกรณ์ไทย และควรปรับเพิ่มตามผลกำไร</p>

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์
แห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง
สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมส่งเสริม
อุตสาหกรรม กรมการค้าภายใน ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
สถาบันวิชาการด้านสหกรณ์ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

๘

(นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ)

เลขานุการคณะกรรมการ

- ๑ ต.ค. ๒๕๕๒

จ.ลคร. ๓๐๐.๘. ๒๕๕๒

ผอ.สวค. ๒๒๙ ๑๑.๘. ๒๕๕๒

ผอ.กลุ่ม ๐๐๗๖๙ ๒๙๗๖.๕๒

จวค. ๘๘๘ ๒๘๐.๔.๕๒

บ.พิมพ์ ๘๘๘